UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Index Baldi Pervsini. I. V. D. In prælectiones in totum Codicem Iustinianeum locupletißimus

... In Qvartvm Et Qvintvm Codicis Libr. Praelectiones / Additionibvs Philippi Decii ...

Baldus

Lugduni, M.D.LXI.

Si seruus extero.

urn:nbn:de:hbz:466:1-95990

Visual Library

titulus donatiõis ſit appoſitus:tñ clã aliquid
ſit datũ noĩe pretij.his ergo caſibus ceſſiona-
rius non agit niſi quatenus re ipſa perſoluit.
cedens etiam propter ſuam fraudem actione
priuatur.⁊ licet de rigore iſta ſanctio deberet
retrotrahi:tamẽ de equitate non trahitur re-
tro:ſed ad futura tantum porrigitur.h.d.no.
1 ¶†No.tres caſus.in quibꝰ preſumitur ſimu-
latio.Secundo not.ꝙ vbi contractus eſt pro
parte verus,⁊ pro parte ſimulatus, vtile per
inutile nõ vitiatur:⁊ ſic pro parte valet,⁊ pro
parte non.¶Tertio no.in tex.ibi in aliũ cre-
ditorẽ.quod ceſſionarius dicitur creditor:qđ
dic vt dixi.s.l.proxi.⁊ not.bene hunc text.
¶Quarto no.ꝙ donatio ſimulata dicit̃ co-
lorata,ſeu depicta extrinſecus etiam ſi appa-
ret aliquid:ſed intrinſecus non habet ſubſtan-
tiam.¶Quinto no.ibi non occulte:qđ illud
qđ occulte eſt actũ:⁊ ſi cõtrariũ appareat ex-
preſſum,illud preſumitur ſimulatum ⁊ fictum.
2 ¶†Sexto no.hic ꝙ contractus occulte cele-
bratus:dũtñ ſit iuſtus,⁊ nõ ſimulatꝰ valet.vt
patet in.§.ſed ⁊ ſi quis.ibi dum dicit aliquid
autẽ occulte ſuſceperit,⁊ in hoc caſu tantum-
modo exactionẽ ſortiri.¶Sz hic occurrit du
bium,vtrum ageretur ex vi ceſſionis in inſtrõ
cõprehenſe.in quo eſt titulus donatiõis inſer-
tus aut ex vi ceſſionis occulte ex cauſa vẽditio
nis,in hoc eſt enim magna vtilitas:qꝛ ſi agitur
ex expreſſo,inſtrumentũ guarentigie in Ita-
lia haberet executionem paratam . ſi autem
ageretur ex tacito:ſecus,quia non continetur
in inſtrumento,⁊ vr̃ ꝙ ex inſtrumẽto nõ poſ-
ſit agi:qꝛ titulus ſimulatus.In cõtrarium vi-
det̃,qꝛ nõ ſufficit ceſſionis ſubſtantia,quatenꝰ
eſt numeratũ.ar.s.ſi cer.pet.l.ſi ex pretio.⁊.ff.
depo.l.Lucius.Sed ibi loquitur quãdo con-
tractus erat compatibilis:ſed hic titulꝰ one-
roſus ⁊ titulꝰ lucratiuꝰ implicãt cõtradictio-
nẽ,quare videtur ꝙ ſuper illo inſtrumento ſi-
mulato nullo modo poſſit fundari iudicium.
¶Septimo collige ex illa litera re ipſa pſol-
uit.⁊ ex illa litera occulte ſuſceperit,quod vbi
apparet pretiũ datũ,eo ipſo ceſſio habet in ſe
a titulũ.dixi.s.l.pri.¶Sz nũqd lex noſtra[a] ha-
bet locũ ſi ceſſio ſit alio titulo quam donatio-
nis ⁊ venditionis:pone enim ꝙ fiat ex cõtra-
ctu innominato.puta ceditur actio in cẽtum
pro quodã predio,vel pro decẽ corbibus fru-
menti:Rñ.ſic.In hoc ergo non differũt ȝctꝰ
nominati ⁊ innominati.licet iſte tex.dicat vẽ-
ditione actionũ habita ⁊c.vt arg.ff.de ſtat.li.
l.ſtatu liberi a ceteris.§.quintus.⁊.j.de vſuc.
pro emp.l.ij.ff.de condi.ob cau.l.ſi.ff.ex quib.
cau.in poſ.ea.l.ſi.preterea text.loquitur tacite
dũ dicit perſoluit.⁊ dũ dicit ſuſceperit.nõ eñ
ſe aſtringit ad pretiũ:quia ſignificat ſolã em-
3 ptionem.vt.l.ſi.j.de pre.cur.lib.xj.¶†Dein-
de inducas hanc legem in arg.ad qõnem de
prelato.qui pmotori ſuo donauit aliquid:nã
cum non eſſet alias donaturus,niſi eſſet pmo
tus:iſta donatio preſumitur colorata,⁊ ſimo-
niaca,⁊ non liberalis.ar.gl.que incipit quare
4 dicit ⁊c.¶†Itẽ eſt ar.cõtra feneratores[b] reci
b pientes remiſſionẽ vſurarũ ex cauſa donatio-
c nis,nam illa donatio preſumit̃ colorata,[c]ideo
enim eſt facta,vt remittens habeat gratioſio-
rem extorſionẽ,⁊ non animo liberali. Itẽ hec
lex facit contra aduocatos multũ ſolicitos in
cauſis:qꝛ preſumitur ꝙ cogitent omnia mala,
vt in aut.de exhib.reis.§.Sancimus.vñ aduo
5 cati preſumuntur parã conſcientiati.¶†Ex-
tra queritur,quedam bona ſunt vacãtia,ſicut
ſepe accidit tepore mortalitatis : quidam de
facto ingreditur poſſeſſionẽ animo retinendi
eam,tanꝙ ſint in bonis nullius:quia ſunt ab
omnibus repudiata:queritur nunquid poſſit
mouere queſtionem que competit ipſis(vt ita
dixerim)bonis:⁊ breuiter dic ꝙ non:quia iu-
ra incorporalia non poſſunt occupari.vt.ff.de
fur.l.qui rẽ.§.nec vtimur.quiſ tex.eſt ad hoc no. Itẽ hec lex eſt ar.ad
d qõnem.[d] qdam cõfeſſus fuit ſe habuiſſe centũ noĩe dotis,tãdem ap-
e paret [e] ꝙ poſt iſtam confeſſionẽ fuerunt ei numerata quinquagin-
ta de illa ſumma.ꝙ ex hoc preſumitur ꝙ non recipit niſi quinqua-
ginta de illa ſumma:⁊ quod vltra nõ teneatur.hoc colligitur ex tex.
ibi in hoc caſu tantũmodo exactionẽ ſortiri:vbi apparet ꝙ illa quin
f quaginta ſunt ſoluta pro reſiduo,nã hec verba ſonant ꝙ[f] totũ ſit
6 ſolutum.j.de her.inſti.l.ij.in fi.⁊.l.ij.s.fami.erc.¶†Ultimo[g] ſume
g ar.ex hac.l.ꝙ ille q dicit inſtrumentum ſimulatum,debet dicere in
qua parte ſit ſimulatum.⁊ quare,⁊ ſic exprimere modos ſimulatio-
nis,nã id ꝙ pluribus modis fieri poteſt,debet declarari per inten-
h tantem.facit ꝙ no.Inn.[h] in ſimili.extra de proba.c.licet cauſam.vbi
dicit ꝙ intentãs vim turbatiuã,debet exprimere modos turbatio-
nis,ſi hoc aduerſarius declarari petat.ſic dico hic.non eñ ſequitur
eſt inſtrumentum ſimulatũ,ergo in totum ſimulatũ:ideo debet ex-
primere in quo dicit eſſe ſimulatũ.facit qđ no.inſti.de inuti.ſtipu.§.
Item verborum.vide Bar.ſuper conſi.v.

¶Si ſeruus extero ſe emi mandauerit. Rubr.

1 ☞ Contractuum omnis ſubſtantia eſt de naturali,aut ciuili iure,
que licet inualida ſit ſimpliciter,robur tamen aſſumit ex adiuncto:
ſi eidem copuletur.
2 Delectus perſonarũ in contractibus eſt ſeruandus,nec rationi na-
turali conuenit,vt due perſone (eadem acceptione) in vnum con-
fundantur.nu.11.incluſiue.
11 Exterus quis dicatur:vſqȝ ad nu.20.
20 Pupillus eſt interpoſitus ad emendum re vera pro alio vel qui-
dam Abbas,an poterit remittere iura ſine decreto ſuperiorũ:21.
22 Ex,⁊ propter,an differant.⁊ quid de,pro,⁊ propter:nu.23.

¶Lex vnica.

SI ſeruus extero. ¶Hec lex con-
ſueuit difficilis
reputari,⁊ habet materiam nobis ſatis extraneã,
⁊ inuſitatam:vbi tamẽ vius eſt ſeruorum,materia
iſta debet eſſe frequẽs,⁊ quotidiana.⁊ ideo aduer-
tenda:preſertim quia habet in ſe ſubtiles conſide-
rationes.⁊ nulla ſubtilitas (ſi inſpiciatur) eſt ſine vtilitate.ſaltem
acuminis intellectus.⁊.h.d.Si ſeruus de ſe emendo mandat extra-
neo,mandatum in ſuis finibus ſtans,non parit aliquam actionẽ:ſi
autem mandato fungatur contractus emptionis ſubſecutiue:actio
oritur de equitate,non ex ſolo mandato:ſed emptionis cooperan-
te contractu:⁊ mandatarius idemqȝ emptor ſoluendo pretium de
peculiaribus nũmis ſibi adminiſtratis a ſeruo,non liberatur a pre-
tio:ideo nihilominus poteſt ad pretiũ conueniri:non tamẽ ad rem
⁊ pretium,cõtradictione obſtante ꝙ non ſciuit produci duo con-
tradictoria ad effectũ.h.d.no.¶Et diuidit̃ in quatuor partes:nã
primo tractat de primordiali natura mãdati.ſecũdo de natura quã
aſſumit per accidens venditione ſecuta.tertio tractat de liberatio-
ne ſoluentis.quarto de cumulatione actionũ tendentiũ ad fines con
trarios:determinans ꝙ nec cumulari nec ſucceſſiue poſſunt ppori.
ſecunda ibi.tamen optima.tertia ibi.ſi itaqȝ.quarta ibi.nec tamen.
¶Caſus in terminis fingitur:Seruus meus cupiẽs exire de dñio
meo.forte propter durum imperiũ,rogauit ſecrete quẽdam amicũ
ſuũ ꝙ ſe a me emeret.queritur nunqd mandatũ valeat ad actionem
perimẽdã:Rñ:ꝙ nõ:⁊ eſt rõ:qꝛ in cõtractibus inſpicienda eſt pſo-
na dȝ eñ eſſe talis in qua:poſſit cadere cõtractus :ſed in iſto ſeruo
nõ cadit cõtratꝰ mãdati:nã ſiue cõſideratur ipſe vt ipſe ꝙ eſt conſi-
derãdo in ſtatu primitiue nature:⁊ ſic in ſtatu libertatis,nõ poteſt
mãdare de ſe emẽdo:qꝛ liberi hois emptio nõ cõſiſtit,ſiue ex pſona
eiꝰ cõſiderat̃ dñs eiꝰ,nõ tȝ mãdatũ:qꝛ dñs nõ põt mãdare de re ſua
emenda.h.d.primo.Sed inſtat q̃rẽs,pone ꝙ emptio eſt ſecuta,nũ-
qd oriat̃ actio:Rñ. Impator ⁊ dicit ꝙ ſic.⁊ rñdet tacite obiectiõi.
nã diceret aliquis,qño oriet̃ actio ſi mãdatũ eſt inutile:rñdet Impe
rator ꝙ nõ orit̃ ex mãdato:ſed ppter mãdatũ cooperãte alio ȝctu.ſ.
vẽditiõis ⁊ ſic duobꝰ ȝctibꝰ ſimul iũctis.h.d.ſcđo.Sȝ inſtat q̃rens,
ponamꝰ ꝙ emptor ſoluit ptiũ de nũmis peculiaribꝰ,⁊ vẽditor igno
rans reputauit ſibi ſolutũ,⁊ ſatiſfactũ:nunqd emptor eſt liberatꝰ a
ptio:rñ.Imperator.⁊ dicit ꝙ nõ:⁊ eſt ratio:qꝛ vẽditor erat dñs ptij
ante abſolutionẽ:ſed liberatio reqrit ꝙ fiat dñs p ſolutionẽ:nõ eñ
cõſiſtit in mero facto ſoluẽdi:ſed in iure dñij trãſferendi.h.d.tertio.
Sed inſtat q̃rens,nũqd dñs poſſit agere ad ſeruũ retradẽdũ actio.
mãda.⁊ ad ptiũ cõſequendũ actione ex vendito:rñd.Impator.⁊ di-
cit ꝙ nõ:qꝛ cõtractio nõ cõſentit:⁊ iõ dat̃ dño arbitriũ eligendi:ſed
1 nõ facultas vtrũqȝ realiter cõſequẽdi.h.d.no.¶†No.ꝙ oĩs ſubſtã-
tia ȝctuũ:aut eſt de iure naturali:aut de iure ciuili:vnde vtrũqȝ im-
poſſibile eſt inualidũ.hinc eſt ꝙ iſtud mandatũ dicit̃ inefficax a prin
cipio:qꝛ nec de iure naturali habet conſiſtentiã,quo oẽs hoĩes libe-
ri ſunt:nec ciuili,quo ſerui acquirũt dño id tantum qđ ipſe dñs per
ſeipſum

a ¶Lex noſtra.Ui
de qđ no.Bar.in
l.pri.in verſi.iu-
xta predicta que-
ro.in.ij.q.⁊ in.l.j.
de act.⁊ obli.
b ¶Feneratores.
Facit ꝙ no.Bal.
i.l.j.de col.deteg.
⁊ Bart.⁊ viđ oi-
no in.l.ſi non ſor-
tem.§.j.ff.de con
di.inde.
c ¶Colorata.No.
ȝ vſurarios reci-
piẽtes remiſſio-
nem vſurarũ. viđ
Bal.in.l.cõſtitu-
tionibꝰ.s.de vſu-
ris.⁊ itit.de vſur.
lib.vj.⁊ dixi in.c.
pueniẽ.de fide in
ſtru.And.barb.
d ¶Arg. Ad qõ-
nẽ. Facit ꝙ not.
Bart. in.l.pe.§.ſi
vir.ff.ſol.mat.
e ¶Apparet.Ui-
de q̃ no.ad Bal.i
l.ij. C. de penis.
And.Barb.
¶Uerba ſonãt.
Uide Bal. in.l.ſi
quidẽ.s.de tranſ.
Ange.⁊ Imo.in
l.ex pluribus . in
pri.ff.de ſo.Bar.
s.l.proxi.verſ. iu-
xta predicta q̃ro,
ponit ꝙ in inſtru
mento.
g ¶Ultimo. Adđ
Bar.in cõſi.inci-
piẽ.Petrus ni.⁊
Pau.de caſ.in.l.
Iuriſgentium.§.
dolo.ff.de pact.
imo etiã dȝ oſtẽ-
dere qđ ſimula-
tio fuit facta ab
initio cõtractus
ſm Bal. no.in.l.
j.in.x.q.j.ſi ſeruꝰ.
exte.
h ¶Innocẽ.Uide
Bal.in.l.ordina-
rij.s.de rei ven.et
in.l.edita.i repet.
peruſina.s.đ edẽ.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſeipſum acquireret.facit.ff.de lega.ij.l.debitor.§.ſeruo.ꝛ.l.ꝛ ſi mari-
me.de ſerui.lega.¶Secundo no.ꝙ illud quod eſt inualidū,ſepe fit
validū ex adiuncto,ꝛ ſic vnus cōtractus corroborat alium.¶Ter-
tio ex hoc ſume argu.ꝙ mādatū de quo hic loquitur,nō eſt ab initio
totaliter nullū:ſed in ſpe cōualeſcētie.ꝛ ſic eſt in pendenti. ¶Quar
to ex hoc no.ꝙ aliquid pōt pendere.¶Quinto no.differentiā [a] in-
ter dictionē ex,ꝛ dictionē ꝑpter.nā dictio ex,denotat cām mediatā:
ſed dictio propter,ex ꝓpria ſignificatione pōt etiā cauſam mediatā
ſignificare.facit qd̄ no.in.l.ſi cum mulier.ff.rerū amo.¶Sexto no.
ꝙ qui mihi ſoluit qd̄ meum eſt,nihil ſoluit.¶Septimo no.ꝙ debi-
tor generis vel quātitatis nō liberat̄ niſi tranſlato dn̄io.¶Octauo
no.ꝙ intentās cōtraria non auditur.ꝛ dicunt̄ contraria,quorū finis
eſt cōtrarius,ꝛ incōpatibilis.¶Ultimo no.ꝙ in remediis contra-
riis electio eſt actoris.¶†Opp.dicitur hic ꝙ mandatū [b] de re ſua
emenda nō valet:ꝛ eſt ratio.quia quod facit mandatarius,videre-
tur facere mandans ex interpretatione legis:ſed mandās non poſ-
ſet emere a ſeipſo.ergo nec per aliū:qꝛ in contractibus requirit̄ di-
ſtinctio perſonarū.nec etiā capit intellectus ꝙ vnus vēdat ſibiipſi.
nec promittat ſibiipſi.vt.ff.de ſtip.ſer.l.ij.ꝛ eſt ratio naturalis,qꝛ in
cōtractib⁹ eſt q̄dā digreſſio de perſona ad ꝑſonā reſpectu acquiſi-
tionis,ꝛ ideo reqrit duo extrema.vt.ff.de fideiuſſor.l.heres a debi-
tore.§.ſeruo.¶†Sꝫ cōtra [c].qꝛ lege aperte cauet̄ qd̄ poſſum mādare
de re mea emēda.vt.ff.mā.l.ſi mādauero.§.is cui⁹ bona.So.aut ali⁹
pōt diſtrahere inuito dn̄o:ꝛ tenet mādatū,vt ibi:quia quodāmado
nō videt̄ eſſe dn̄i.vt.ff.de le.iij.l.qui habebat.in prin.aut nō.ꝛ nō te-
net mādatū.vt hic:ꝛ ideo dicit̄ ꝙ qn̄ creditor vēdit:pōt debitor per
interpoſitā ꝑſonā emere:ꝛ lꝫ ipſe dn̄s videat̄ vendere per creditorē.
hoc eſt ex quadā fictione ſm̄ Cy.facit ad hoc.ff.de capti.l.in bello.§.
ſi qs ſeruū.nā qd̄ eſt cōmutabiliter meū,ꝑſcribo:ergo eadē ratione
emere poſſum:ꝛ hoc facit ad qōnē.dt̄ ſtatutū ꝙ ſi pellipari⁹ vēdat
pellipario pelles,nō ſoluat̄ gabella.ſi aūt ali⁹,ſoluat̄:mō creditor pel
liparii vēdit pellipario vel ex lege,vel ex pacto,nō vr̄ ꝙ debeat ſolui
gabella attēta veritate:qꝛ creditor nō eſt pellipari⁹:ſꝫ vēdidit iura
ſua.in ꝯriū facit qꝛ iſta nō eſt ꝓprie fictio:ſꝫ q̄dā iuris īterp̄tatio.ſi-
cut ſi Iudex vēderet.vt.ī.d eui.l.ſi ob cām:ꝛ no.ī.l.id ꝙ nr̄m.ff.d re.
iu.ꝛ cū iſta ſit īterp̄tatio,ēt ī ſtatutis vr̄ hr̄e locū.aduerte ꝙ dt̄ Cy.
ꝙ debitor p̄t emere a creditore nō adepto dn̄io.nō eſt vex.ad h̄ vt
ꝓprie ſit emptio:qꝛ iſta eſt poti⁹ liberatio pignoris q̄ ēptio.vt ali-
bi dixi.¶†Scd̄o [d] op.ꝛ vr̄ ꝙ illud qd̄ eſt inualidū,ex poſtfacto nō
cōualeſcit.vt.ff.de ſti.ſer.l.vſufr.So.aut īualidū ordinat̄ ad validū.ꝛ
p̄t ꝯualeſcere qꝛ ꝯualeſcit v̄tute ſcd̄e cauſe:vt hic:aut nō ordinat̄ ad
aliquē actū validū.ꝛ tūc nō cōualeſcit.vt ī ꝯrio.¶Tertio opp.ꝯ h̄
ꝛ vr̄ ꝙ etiā inualidū ꝯualeſcat,qꝛ qcqd pēdet ꝯualeſcere pōt:vt.ff.
cōmu.pred.l.receptū.ff.de vſuf.l.ſꝫ ꝛ ſi qs.§.interdū.ꝛ.ff.de ſer.ruſt.
pd.l.p fundū.So.circa hoc ſic dicas,ꝙ q̄dā ſunt q̄ deficiūt in ſubſtā
tia forme,ꝛ iſta nō cōualeſcūt:vt.ff.de teſt.mi.l.Titia.ꝛ ita eſt ī.d.l.
vſuſfruct⁹.nā ibi ꝑſona eſt de ſubſtātia forme vſuſfruct⁹ formalis
eſt em̄ ꝑſona extremū formale.ꝛ ideo perit vſuſfructus cū ꝑſona.qꝛ
perit forma rei.q̄dā ſunt q̄ deficiūt in ſubſtātia cōſenſus:ꝛ tūc re-
fert.aut eſt defect⁹ in cōſenſu pricipali,ꝛ nō cōualeſcūt,vt.ff.de ſer.
ꝯpu.l.ſi minor.aut in ꝯſenſu acceſſorio.ꝛ tūc refert.aut reqrit̄ ꝯſen-
ſus loco ſolēnitatis,vt in tutore:ꝛ nō cōualeſcūt.vn̄ authoritas tu-
toris ex īteruallo nihil opat̄:vt.ff.de aut.tut.l.obligari.§.tutor.aut
reqrit̄ cōſenſus loco ſimplicis volūtatis,tūc cōualeſcit:vt.l.fin.ꝯ.ad
macedo.q̄dā ſunt que deficiunt in ſubſtātia materie.ꝛ tūc recōcilia-
ta materia,reconciliat̄ actus:vt.ff.de fideiuſ.l.ſi qs pro eo.§.ſi num-
mos.quedā ſunt in ſuſpenſo per accidens,ꝛ iſta ſunt confirmabilia
ſi ſupuenit cā cōfirmās:vt.ff.ad mace.l.j.§.ſi pēdeat.ꝛ.l.īteruenit.de
leg.pſt.¶†Quarto [e] op.ꝛ videt̄ ꝙ nō ſit differētia inter ex,ꝛ ꝑpter:
qꝛ nō refert vtrū aliqd fiat mediate,vl̄ immediate:vt.ff.d vi ꝛ vi ar-
ma.l.j.§.deieciſſe.Sol.ī hoc diſtingue.[f] nā aut cā prima eſt inſtrumē
tū cāe remote.verbi gratia,percuſſio cū gladio,nā gladius eſt cā im
mediata vulneris,ꝛ tūc act⁹ attribuitur ꝑſone:ꝛ nō inſtrumento.ꝛ
non dicitur perſona immediata facere:qꝛ inſtrumentū nō eſt agēs.
cū intellectu careat:vt.ī.de ſica.l.is qs cū telo.Interdū cā prima nō
eſt inſtrumentū:ſed eſt per accidens,verbi gratia:impugno aliquē,
ita ꝙ cadat in terrā,ꝛ inde ſequit̄ vuln⁹.ego ꝓprie nō dicor vulnera
re:ꝛ ſi moriat̄,non dicitur mortuus ex meo vulnere:[g] qꝛ nō vtebar vt
inſtrumēto.ꝛ ideo non obſtantibus ſtatutis,que dicūt ſi ex percuſ-
ſione ſanguis exiuerit,pax non valeat,hic tamen valebit:qꝛ nō ex ꝑ-
cuſſiōe:ſed ꝑpter ꝑcuſſionē:vt.ff.de incen.rui.ꝛ nau.l.j.§.ex incēdio.
Interdū ſunt due cauſe ꝓcedentes ab itellectu agētiū ſingulas cau-
ſas,ꝛ tūc refert iter ex,ꝛ ꝑpter:vt.ff.d inof.teſt.l.Pap.§.ſed nec im-
puberis.ꝛ hoc inſpecta veritate:ſed inſpecta interpretatiōe,ille qui
eſt cauſa cauſe,dr̄ eē cauſa cauſati:vt.d.§.deieciſſe.ꝛ.ī.ad.l.iul.d vi.l.
quoniā.¶†Quito op.ꝛ vr̄ ꝙ ille qui ſoluit pecuniā que eſt recipiē-
tis,liberet̄.qꝛ ſufficit ſolutio facti:vt.ff.de ſta.lib.l.iij.§.ꝯſtat.Solu.
illud nō ꝓcedit ex natura rei debite:ſed ex natura ꝓmiſſiōis facte,q
em̄ ꝓmittit ſoluere nihil habenti de iure,intelligitur de facto.argu.
ff.de condi.inſt.l.mulier.§.j. ¶Et eſt arg.ꝙ ſi Papa dat monacho

licētiā teſtādi,vl̄ cōfiſcat bona monachi,intelli
git̄ de his que de facto poſſidet:cū de iure nō
habeat ꝓpriū,ꝛ facit ad ꝯfiſcatiōes quas Pa
pa Urbanus fecit de bonis quorūdā religioſo
rū rebelliū,vt nō intelligat̄ de his que poſſidēt
nomine ſuo,ſed de facto.ff.de ꝯdi.ꝛ demō.l.q-
6 bus dieb⁹.§.dn̄s.ꝛ.l.ꝙ ſeruus.de pec.¶†Se-
xto.op. nā ſi dn̄s fuit cōtētus pretio in nūmis
peculiarib⁹ ſibi ſoluto,ergo ſatiſfactū ei videt̄
remāſit em̄ tacit⁹ ꝛ quiet⁹.arg.ff.de pig.act.l.
ſolutū.§.ſolutā.Solu.dn̄s ignorabat ſuos eſſe
nūmos:ꝛ iō qetatio erroris nulla fuit.ꝑterea ꝛ
ſi feciſſet,nō eſſet ſatiſfactū nature ꝯctus.qꝛ nō
pōt eſſe ēptio ſine pretio:nec pretiū ſine tranſ-
latiōe dn̄ij:vt.ff.de act.emp.l.Iul.§. ex vendi- a
7 to.¶†Septimo op.dr̄.hic ꝙ actiones ꝯrie nō
cōcurrūt.ꝯ:qꝛ lege cauetur ꝙ cōcurrunt dire-
cta ꝛ ꝯria act.vt.ff.cōmo.l.In reb⁹.§.pe.Sol.
aut loquimur vtrū in eadē perſona cōcurrāt:
ꝛ non cōcurrūt.vt hic.aut vltro citroqꝫ:ꝛ tunc
8 ſic.vt no.ff.d act.ꝛ ob.l.cōſenſu.¶†Octauo im
mediate cōtra hoc op.nā in.l.nr̄a nō cocurrūt
directa ꝛ ꝯria ī ꝑſonis diuerſorū.nā ſi domin⁹
agit directa mandati ad ſeruū traditū ꝛ retra b
datur non pōt etiā conueniri actione mandati
ꝯria de peculio ad intereſſe ēptoris:vt.ff.co.l.
cū ſeru⁹.Sol.hic eſt ſpeciale,qꝛ claudicat mā-
datum.nā edictū p̄toris de peculio ceſſat in ꝯ- c
ctu celebrato ſuper ipſo ſeruo auferendo dn̄o,
qꝛ prudentū interpretatio credidit pretorē de
hoc articulo nō ſenſiſſe:vt ī.l.ꝯria.ꝛ no.hoc val
de:qꝛ aliud eſt dicere ſtatutum nō dicit:ꝛ aliō d
ſtatutū nō ſenſit:qꝛ nō eſt veriſimile ꝙ ſenſerit.
ꝛ quotidie dicim⁹ ꝙ ſtatuta laicorū nō intelli e
gūtur ſentire de clericis:qꝛ nō eſt rōnabile ali
quid de facto ꝛ nō de iure ſtatuere:qui talē ex-
ceptionē opponit,nō dicit̄ dclinare iuriſdictio
nē ſtatutorū:ſed magis declarare,qd̄ tene mē-
6 ti.¶†Nono opp.ꝛ videt̄ qd̄ allegās ꝯria au-
diat̄:vt.ff.d inoffi.teſt.l.Papi §.ſed nec impu-
beris.Sol.ꝓprie illa nō ſunt ꝯria que ſe cōpa-
tiuntur in origine ꝛ effectu.vn̄ ibi ꝓprie nō eſt
ꝯdictio:ſꝫ eſt duplex clypeus ad ſe defendēdū
hincinde:ſicut ſi qs haberet clypeū retro ꝛ an-
10 te.ꝛ ſic nō obſt.¶†Decimo [h] ꝛ vltimo op.ꝛ vi
h detur qd̄ electio ſit rei:ꝛ nō actorum:vt.ff.de iu f
re.do.l.plerūqꝫ.§.fi.Sol.ibi loquit̄ ī rebus:hic
in remediis.Nā in rebus alternatio eſt fauore
rei.ſꝫ ī remediis eſt fauore actoris:ꝛ ſic nō ob.
11 ¶†Uenio ad queſtiōes:ꝛ primo quero.quis g
in.l nostra.dicat̄ exterus:R̄ñ.gl.quod omnis
dicit̄ exterus,preter dn̄m.intellige vel eum q
contingit dn̄m p poteſtatem patriam,vel do- h
minicā,nā tunc talis eſt ac ſi ipſi dn̄o mādaret̄
ar.ff.de do.inter vi.ꝛ vxo.l.iij.§.qui in eiuſdem.
12 ¶†Secundo quero.quid ſi mādat ipſi domi- i
no:Reſpon.impoſſibile eſt mandatum.qꝛ cū
in cōtractibus requiratur diſtinctio perſona-
rum.quarum vna alienat:altera requirit:vt.ff.
de rerū permu.l.j.impoſſibile eſt ꝙ idē emat a
ſeipſo ꝛ generaliter hoc eſt verū in omnibus
que ſunt relatiue cōtraria que non agunt in ſe
ſed extra ſe:vt.ff.de procura.l.licet.§.ſi plures.
13 ¶†Tertio [i] quero.nunquid poſſum alij māda
i re quod emat rem meam.Sol.ſi mādo vt emat
nomine meo a me rem meam,non tenet māda
tum.Sed ſi mādo vt emat ab alio iure vendē-
tis,tenet mādatum quoad actionem manda-
ti:licet talis emptio potius in facto quam in
iure dominij conſiſtat,quia cum ſim dominus,
nō poſſum amplius fieri domin⁹:vt.ff.de vſu-
cap.l.ſequitur.§ lana.Sed propter alias com-
moditates extrinſecas que inde ſequuntur,pu
ta quia res pignorata liberatur,vel confiſcan-
da confiſcat̄,tenet mandatum:vt.ff.mandati.
l.ſi mandauero. §. is cuius bona.ſi vero mādo
alij vt emat pro ſe,non pro me,cum vellem re-
cuperare,dicit Iacob.de aret.quod non videt̄
quare non valeat mandatum.quia res non eſt
ad me regreſſura,niſi dicas qd̄ ideo non tenet,

a ¶No.differētiā. Uide plene in.l. nō dubiū.ꝯ.d legi.Bal.ī.eod.l.in quarta opp.Io. an.in regula nullus ex conſilio.de regu.iur. li.vj.in mercurialibus.

b ¶Mādatū.Ad de Bal.ī.l.pe.ad fi.ꝯ.d nau.fe.ꝛ vide.ī.i.iij. q.ꝛ ſeq.

c ¶Sed cōtra.Uide qd̄ no.Bal.in l.Cotē.§.eā rē.ff. de publica.

d ¶Secundo.Uide.ī.in fi.

e ¶Quarto.Uide ꝯ.in.j.oppo.

☞Tu vid Bar. in.l.j.§. emācipatus.ꝛ ibi poſui in apoſt.in ver.ex,ꝛ ꝑpter.ff.de ꝯiun. cū emā.lib.ꝛ in.l. nō dubiū.C.de legi.ꝛ Alex.oīno.ī l.j.§.j.ff.de incen. rui.ꝛ naufr.Cel.

f ¶Diſtingue.Uide Bald.in.l.ex hoc iure.ff.d iu.ꝛ iure. And.barb.

g ¶Uulnere.Adō Bal.in.l.de pecoribus.ꝯ.ad.l.aql.

h ¶Decimo.Uid Bal.in.l.cū proponas.ꝯ.d trāſa.

i ¶Tertio.Uide ꝯ.in.j.oppo.